Fàbrica del Molí del Serra

Navarcles

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Carretera de Manresa, s/n (a prop del Pont del Molí d'en Serra)

Coordenades:

Latitud:	41.75481
Longitud:	1.89863
UTM Est (X):	408437
UTM Nord (Y):	4623140

Classificació

Número de fitxa	08140 - 22
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Medieval Contemporani Historicista
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Regular
Protecció	Física
Observacions protecció:	Recinte tancat
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 47001DG0283S
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dj., 29/05/2008 - 02:00

Descripció

Antiga fàbrica tèxtil. A la nau de la primitiva fàbrica se li va adossar una casa del director, una casa per a l'encarregat i dues naus més modernes (dels anys 40 i 60 respecticament). La fàbrica consisteix en una nau de dimensions modestes amb planta baixa més dos pisos. Les façanes tenen els típics finestrals, alguns dels

quals han estat cegats. L'exterior té poc interès, ja que l'arrebossat uniformitza tot el conjunt; en canvi els interiors han conservat força elements de valor. L'interior de la fàbrica comunica amb una de les naus més modernes i conserva uns murs més gruixuts, que podrien correspondre a l'antic molí. La casa del director és una construcció d'escàs interès arquitectònic, amb un estil d'influència vagament historicista que té una petita torre i un balcó de fusta. La casa de l'encarregat, adossada al nord-oest, conserva als baixos l'estructura d'una construcció antiga que probablement correspon a l'antic molí. S'hi conserven diverses cambres cobertes amb volta de pedra amb un notable interès arquitectònic. L'aspecte més interessant és l'infrastructura vinculada amb el canal i el salt d'aigua, que es conserva integrament. Des de la fàbrica s'accedeix a aquestes cambres soterrànies, on es pot veure el canal, el salt i una cambra estreta adjacent, coberta amb volta de canó, amb maquinària relacionada amb la turbina. Les comportes que donen pas cap al salt d'aigua encara funcionen. Les naus més modernes que amplien l'antiga fàbrica s'utilitzen actualment com a magatzem d'una empresa farmacèutica i no tenen cap interès arquitectònic. Davant de l'entrada de la casa hi ha un petit jardí.

Observacions:

Placa sobre les màquines associades a la turbina: "Ricardo Zaragoza. Ingeniero. Barcelona". Placa d'una màquina associada a la turbina: "Hansewerk Regler DRP. 1922".
La casa del director és actualment habitada.

Història

L'any 1392 ja es troba documentat un "molí d'en Grau, avuy dit d'en Serra". El 1656 Josep Serra, hereu del mas Serra va comprar el molí a carta de gràcia. El 1716 és arrendat a un moliner de Calders i es pot deduir que devia ser un molí important, que era fariner, draper, serradora de fusta i oficina d'aiguardent (és la primera notícia de la fabricació d'aiguardent a Navarcles). Abans també havia estat molí polvorer. Al començament del segle XIX es convertí en fàbrica tèxtil. El 1805 el molí era arrendat a Valentí Domingo Solervicens de Navarcles per posar-hi màquines de filar cotó, i el 1820 va acabar en mans de Jaume Casajoana i Sebastià Tàpies, paraires, Josep Ripoll, serraller, i Ignasi Serra, fabricant de cotó.El 1829 partien l'edifici en dues parts, i així va funcionar fins el 1862 quan els tres propietaris que quedaven van acordar unificar la propietat i llogar-la a altres fabricants. Després de diverses vendes entre les parts, entre 1898 i 1899 Joan Esquius, manyà de Manresa, comprava la fàbrica. El 1909 la fàbrica s'arrendava a Martí Oliva, enginyer de Barcelona que el 1924 acabà comprant-la. El 1936 hi treballaven 82 persones (21 homes i 61 dones); era de les que ocupava menys gent. A l'entorn de 1946 la fàbrica es va ampliar, i al final dels anys 60 es tornà a ampliar i va prendre la fesomia actual. Va estar en mans de la família Oliva fins el 1967, quan va fer suspensió de pagaments i es traspassà a Rodergas, S.A. Als anys vuitanta va tancar les portes definitivament i actualment s'utilitza com a magatzem d'una empresa farmacèutica. Originàriament la fàbrica es trobava en terme municipal de Calders, fins que l'any 1927 Navarcles s'annexionà una part de territori a l'altra banda del Calders.

Bibliografia

FERRER, Llorenç (1988). "Navarcles". Història del Bages, vol. 2. Ed. Parcir. Manresa. P. 145.
FERRER, Llorenç (1988-1990). "Fàbriques de Navarcles (IV)". Col·leccionable d'història a A més a més: revista de Navarcles.
FERRER, Llorenç; FERNÁNDEZ (1998), Joan A. Navarcles. Història en imatges. 1900-1979. Angle Editorial, Manresa. P.40, 48-51.
FERRER, Llorenç (1994). Les fàbriques de riu de Navarcles. Centre d'Estudis del Bages, "Quaderns", núm.

7. Manresa. P. 13-18.

